

INFORMACIJA ŪKININKAMS

GAMTOS APSAUGOS ASOCIACIJA

„BALTIJOS VILKAS“

- Ką daryti radus papjautą gyvulį
- Kaip atpažinti įvykio kaltininką
- Apsaugos priemonės
- Vilko nauda

Ką daryti radus papjautą gyvulį

- **Nustatykite įvykio kaltininką**

Juo gali būti tiek vilkai, tiek valkataujantys ar netoliese gyvenantys šunys. Kaltininką galima išsiaiškinti pagal įvykio laiką, sužalojimų ar papjovimo pobūdį, pėdsakus ir kitas paliktas žymes.

- **Nepalikite gyvulio kūno**

Kiek galima greičiau pašalinkite iš ganyklos gyvulio kūną, kad plėšrūnai prie jo negalėtų grįžti. Neišmeskite jo ten, kur jis būtų prieinamas vilkams.

- **Imkitės apsaugos priemonių**

Atakos prieš Jūsų gyvulius gali kartotis, todėl artimiausiu laiku nepalikite gyvulių be priežiūros. Tamsiu paros metu ir blogu oru **BŪTINAI** suginkite į tvartą arba į aptvarus, įrengtus ganykloje. Pritaikykite ir kitas apsaugos priemones.

- **Praneškite apie žalą**

Vilkų ar kitų laukinių plėšrūnų sudraskytus ar dėl sužalojimų priverstinai paskerstus ūkinius gyvulius privalu registruoti. Informaciją, kaip tai padaryti, galite rasti internete adresu:

www.vilkai.lt/zalos-registravimas

- **Žalos kompensavimas**

Nuo 2013-10-01 d. įsigalioja LR įstatymų pataisos, numatančios žalos prevencijos priemonių įsigijimo ir padarytos žalos kompensavimo finansavimą. Kreipkitės į savo savivaldybę ir sužinokite daugiau apie kompensavimo sąlygas.

Kaip atpažinti įvykio kaltininką

Jei žalos kaltininkai nebuvo vilkai, jūsų pasirinktos apsaugos priemonės gali būti neefektyvios.

Surinkite informaciją apie įvykį:

- Kaip plėšrūnas pateko prie gyvulių (jei gyvuliai buvo aptvare);
- Palikti pėdsakai;
- Kandimo žymės;
- Grumtynių žymės (plėšrūno palikti plaukai);
- Koku paros laiku buvo užpuolimas;
- Įvykio liudininkų parodymai;
- Pastebėti valkataujantys šunys arba vilkai;
- Ankstesnių įvykių informacija;
- Jei yra galimybė, nufotografuokite gyvuliui padarytas žaizdas ir rastus pėdsakus (greta padėkite liniuotę).

Tipiniai požymiai, kad tai vilkai:

- Pėdsakai pailgi ir didesni nei 9cm;
- Ant aukos kaklo matomos smaugimo žymės;
- Sužalota ar praplėšta papilvė;
- Pradėta ėsti nuo skrandžio ir žarnų, vėliau ėsta mėsa su kailiu;
- Įvykio laikas – paryčiais.

Jei įvykio kaltininkas yra vilkas, tikėtina, kad ataka kartosis po 3-10 d., jei nebus imtasi apsaugos priemonių. Didžiausia vilkų atakų tikimybė būna liepos – spalio mėnesiais.

Apsaugos priemonės

Naktį naminius gyvulius reikia suvaryti iš ganyklų į **tvartus arba į aptvarus, įrengtus ganykloje**. Aptvarui geriausiai tinka giliai į žemę (50 cm) įkastas aukštas (2,5 m) metalinis tinklas.

Tinkamai įrengtas **Elektrinis piemuo** – gali būti veiksminga apsaugos priemonė. Jis turi būti ne mažiau penkių vielų ir matomas tamsiuoju paros metu.

Kaip papildoma apsaugos priemonė prie aptvarų gali būti rišamos **vėliavėlės**, kokios buvo naudojamos vilkų medžioklėje. Medžiagos skiautės turi būti apie 60 cm ilgio ir 10 cm pločio, maždaug 15 cm nesiekti žemės, kad būtų judinamos vėjo, ir sukabintos pakankamai tankiai (kas 30-40 cm). Vėliavėlėmis aptvertas plotas privalo būti uždaras.

Geri gyvulių sargai yra **aviganiai šunys**. Specialios veislės, pvz., Podhalės aviganiai arba turkmėnų Alabay aviganiai, veisiami ir Lietuvoje, yra pakankamai dideli ir stiprūs, kad apsaugotų bandą nuo plėšrūnų. Daugiau informacijos apie apsaugos būdus žiūrėkite mūsų pusapyje: www.vilkai.lt

Kad nuo vilkų nenukentėtų kiemsargiai šunys, įrenkite jiems tvirtą voljerą.

Po pirmosios plėšrūnų atakos negalima palikti gyvulių be priežiūros. Geriausia kurį laiką nakčiai suvedinėti gyvulius į tvartus arba aptvarus. Jeigu ir kitą naktį plėšrūnams pasiseks užpuolimas, jie gali eiti pas ūkininkus nuolat.

Vilko nauda

Vilkas mūsų gamtoje yra mitybos grandinės viršūnėje. Todėl jo būklė vienaip ar kitaip įtakoja visų kitų miške gyvenančių rūšių būklę bei pačios gamtos sveikumą. Tai atsiliepia ir žmogaus gyvenimo kokybei.

Kai vilkų gamtoje nėra arba jie negali atlikti savo vaidmens, galime pastebėti vykstančius pokyčius. Augant elninių žvėrių, šernų, bebrų populiacijoms, vis intensyviau aplaupomi, nuskabomi ar nugrauziami medžiai, išdraskoma miško paklotė, niokojami žmogaus pasėlių laukai. Šernai, lapės, usūriniai šunys platina įvairias ligas, kurios atneša didžiulius nuostolius tiek rūšių populiacijoms, tiek žmogaus gyvulių bandoms.

Vilkai medžiodami sergančius žvėris stabdo ligų plitimą. Aktyvi vilkų veikla palaiko sveiką elninių žvėrių, šernų, bebrų, lapių gausą. Per daug neišplintant tik atskiroms rūšims gamtoje auga gyvybinė įvairovė. O ši įvairovė lemia turtingą bei sveiką aplinką ir mums patiems. Europai beveik išnaikinus vilkus, mūsų kraštas, išsaugojęs gamtos natūralumą, tampa patrauklus ir eko turizmui. Dėl laukinės gamtos Lietuvos žemės įgauna daugiau vertės ir patrauklumo.

Apie mus

Esame Gamtos apsaugos asociacija „Baltijos vilkas“, domimės stambiaisiais plėšrūnais Lietuvoje ir kitose Baltijos šalyse.

Pagrindinis organizacijos tikslas – siekti taikaus stambiųjų plėšrūnų ir žmogaus sambūvio. Žmogaus ir gamtos darna yra pagrindas ir visai biologinei įvairovei augti.

Naudinga informacija

www.vilkai.lt/ukininkams/informacija

GAMTOS APSAUGOS ASOCIACIJA
„BALTIJOS VILKAS“

Svetainės adresas: www.vilkai.lt

El. paštas: info@vilkai.lt